

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างเสรีในโลกธุรกิจยุคโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะสินค้าในด้านอุตสาหกรรม มีการนำเข้าเครื่องจักรกลจากต่างประเทศเข้ามาทำการผลิตสินค้าประเภทต่าง ๆ มากมาย เช่น อุตสาหกรรมด้านการเกษตร การผลิตรถยนต์ ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ เหล็ก อาหาร เป็นต้น เพื่อการอุปโภคและบริโภคภายในประเทศและส่งออกขายต่างประเทศ ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพของคนทั่วโลก สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้วิจัยได้เกี่ยวข้องกับงานด้านนี้โดยเฉพาะด้านสายการผลิต และซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกล ซึ่งเครื่องจักรกลส่วนมากที่สั่งซื้อเข้ามาจากต่างประเทศ เมื่อเริ่มทำการผลิตสินค้าได้ระยะหนึ่งจะเกิดการชำรุดเสียหาย จำเป็นจะต้องเตรียมอุปกรณ์และชิ้นส่วนของเครื่องจักรกลไว้เปลี่ยนทันที เมื่อเครื่องจักรไม่สามารถผลิตสินค้าได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ฝ่ายผลิตจึงควรกำหนดวันหยุด เพื่อซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรจะมีตารางกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าต้องหยุดเมื่อไร จะต้องเปลี่ยนอุปกรณ์และชิ้นส่วนจุดไหน ที่มีประวัติการซ่อมบำรุงรักษาไว้ ปัญหาถามว่าจะเอาอุปกรณ์และชิ้นส่วนจากไหนภายในประเทศ ซึ่งไม่มีการเตรียมสำรองไว้ในกรณีเครื่องจักร ไม่สามารถทำการผลิตสินค้าได้ ปัญหาเหล่านี้บางครั้งไม่คาดคิดว่าเครื่องจักรจะหยุดทำงาน และถ้าจะสั่งอุปกรณ์และชิ้นส่วนจากต่างประเทศจากเจ้าของบริษัทขายเครื่องจักรจะมีอุปกรณ์และชิ้นส่วนไว้บ้างแต่ระยะเวลาการจัดส่งต้องใช้เวลาหลายวัน ทำให้ขบวนการผลิตสินค้าไม่ต่อเนื่องเสียเวลานานเกินไป จึงจำเป็นต้องหาแหล่งผลิตอุปกรณ์ และชิ้นส่วนเครื่องจักรกลภายในประเทศแทนการสั่งจากต่างประเทศ เฉพาะในส่วนที่สามารถทำการผลิตได้เท่านั้นและราคาต้องถูกกว่า

ธุรกิจที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลในงานด้านไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ในส่วนของแผงวงจรรวม หรือโดยทั่วไปเรียกว่า ไอซี (IC: Intergrated Circuit) ซึ่งอุตสาหกรรมประเภทนี้ในประเทศไทยมีหลายโรงงานที่ทำการประกอบแผงวงจรรวม ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะโรงงานที่ผู้วิจัยได้ทำการผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์เครื่องจักรไปทดแทนในส่วนที่ชำรุดเสียหาย เพื่อให้เครื่องจักรสามารถทำงานได้ เช่น

Phillips Semiconductors (Thailand) Co., Ltd.

Hana Semiconductor (BKK) Co., Ltd.

Hana Semiconductor (Ayutthaya) Co., Ltd.

Toshiba Hokuto Electronic Devices (Thailand) Co., Ltd.

Millennium Microtech (Thailand) Co., Ltd.

Fujikura Engineering (Thailand) Co., Ltd.

Panasonic Electronic works (Thailand) Co., Ltd.

Panasonic Electronic works (Khonkean) Co., Ltd.

ซึ่งปัจจุบันยังทำการผลิตอุปกรณ์และชิ้นส่วนเครื่องจักรส่งให้ เป็นธุรกิจที่ดีมีการแข่งขันกันสูงมาก ในด้านคุณภาพของชิ้นงาน เวลาจัดส่งให้ทันตามกำหนด ราคาเป็นที่ยอมรับได้ และด้านบริการหลังการขาย ซึ่งจะต้องพัฒนาและเกิดการแข่งขันกันตลอดโดยไม่หยุดนิ่ง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเกิดแรงจูงใจที่จะปรับปรุงการทำงาน และจะพัฒนาคุณภาพของชิ้นส่วนและอุปกรณ์เครื่องจักรกล ของบริษัท เอช ที พี จำกัด ซึ่งผู้วิจัยเป็นเจ้าของธุรกิจแห่งนี้

วัตถุดิบที่นำมาผลิตหรือซ่อมแซมชิ้นส่วนและอุปกรณ์เครื่องจักร ซึ่งส่วนใหญ่จะมีตัวแทนขายภายในประเทศ ได้แก่ เหล็กเหนียว (mild Steel) เหล็กเครื่องมือ (tool steel) ทองเหลือง (brass) ทองแดง (coupper) เหล็กไร้สนิม (stainless Steel) อลูมิเนียม (aluminum) พลาสติก (polymer) เป็นต้น วัตถุดิบเหล่านี้จะต้องนำมาแปรรูปตามแบบต่างๆ ของชิ้นส่วนหรือตามความต้องการของลูกค้าที่ต้องการออกแบบและตัดแปลงรูปแบบการใช้งานให้เหมาะสมเป็นการพัฒนาปรับปรุงชิ้นงานให้ดียิ่งขึ้น และสามารถยืดอายุการใช้งานได้นานกว่าของเดิม

การผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์เครื่องจักรกล จำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยเครื่องจักรกลเฉพาะอย่าง เช่น เครื่องกลึง (lathe) เครื่องกัด (milling) เครื่องเจียรนัย (grinding) เครื่องเจาะ (drilling) เครื่องเลื่อย (band saw) เครื่องเชื่อม (welding) เครื่องจักรส่วนใหญ่จะมี 2 แบบ คือแบบธรรมดา (manual) และแบบอัตโนมัติ (automatics) โดยทั่วไปจะเรียกว่าเครื่อง ซีเอ็นซี (CNC: Computer Numerical Control) ปัจจุบันเทคโนโลยีได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วทันสมัยต่อเหตุการณ์มาก ส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องความเที่ยงตรงในการทำงาน และรวดเร็ว เพื่อประหยัดเวลาและแรงงาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยช่างเทคนิคที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญเฉพาะเครื่อง และสามารถควบคุมดูแลรักษาเครื่องจักรได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับงานผลิต ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพสินค้าประเภทชิ้นส่วนและอุปกรณ์เครื่องจักรกลของบริษัท เอช ที พี จำกัด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและทราบปัญหา เพื่อที่จะนำมาพัฒนาและ

ปรับปรุงคุณภาพสินค้า และการบริการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และจะส่งผลโดยเป็นแรงสนับสนุนภายในองค์กรให้เจริญเติบโต และขยายผลเป็นบริษัทที่มีคุณภาพ และมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพสินค้าประเภทชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องจักร ของ บริษัท เอช ที พี จำกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพสินค้าประเภทชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องจักรของลูกค้า จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

สมมุติฐานของการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพสินค้าประเภทชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องจักรของลูกค้าจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพสินค้าประเภทชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องจักร ของบริษัท เอช ที พี จำกัด ในกลุ่มลูกค้า ซึ่งมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาได้แก่ บริษัทลูกค้าที่ตั้งซื้อสินค้าประเภทชิ้นส่วนและอุปกรณ์เครื่องจักรกลของ บริษัท เอช ที พี จำกัด จำนวน 8 บริษัท ผู้ใช้สินค้าจำนวน 280 คน เลือกรเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา แบ่งออกเป็น

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ ลักษณะประชากรศาสตร์แบ่งออกเป็น เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ (ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ) ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกที่มีต่อสินค้า หรือ การบริการ โดยเปรียบเทียบกับความคาดหวังของลูกค้า ซึ่งมาจากความรู้และประสบการณ์ในอดีต

คุณภาพสินค้า หมายถึง การออกแบบหรือการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานตรงตามแบบที่กำหนด เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้า

ปัจจัย หมายถึง สิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบย่อยๆ ของหน่วยรวมเพื่อให้หน่วยรวมทำหน้าที่ได้สมบูรณ์

ชิ้นส่วน หมายถึง อะไหล่ของเครื่องยนต์ หรือเครื่องจักร

อุปกรณ์ หมายถึง อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องประกอบ บริษัทฯ ทรูภัณฑ์ การติดตั้งเครื่องมือ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจ ในคุณภาพสินค้าประเภทชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องจักรกล ของ บริษัท เอช ที พี จำกัด
2. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพ และการพัฒนาบุคลากรเพื่อผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ผู้ที่สนใจสามารถนำผลงานการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดถึงผู้ที่สนใจที่จะทำธุรกิจเกี่ยวกับชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องจักรกลสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจต่อไป